

Udvalg sympatiserer ikke med den Tanke. Mig forekommer det, at man skulde ikke misunde Fattigfolk en Gang imellem, f. Eks. hver Mortensaften, at faa en Gaasesteg eller Hønseskød. Det er alt sammen Told paa Livsfornødenheder. De andre Positioner, hvor Landbruget skulde gavnes, ere levende Kreaturer, noget Halm og Talg, Fedt, Ister og Æg. Jeg vil kun dertil sige, at saa længe vi her i Landet have en saa stor Overproduktion af disse Varer, maa man ikke tro, at man ad en kunstig Vej kan faa en Prisforhøjelse frembragt. Det nytter i Virkeligheden ikke Landbruget, og lad mig da ogsaa sige det, det danske Landbrug ønsker det ikke. Det er paa alle vore Delegeretmøder baade i Jylland og paa Øerne blevet vedtaget gentagne Gange, at man ikke ønsker en saakaldet Toldbeskyttelse. Der er ganske vist enkelte, der have en anden Mening, men det store Flertal af det danske Landbrug ønsker det ikke, vi sætte en Ære i at kunne sige, at det danske Agerbrug er fritaget for Beskyttelse. Jeg tror ikke, vi ville miste den Ære for paa et eller andet lille Punkt maaske at faa en lille Fordel, f. Eks. en Told paa Høns eller deslige. Det er virkelig en Ære for det danske Landbrug over for Udlandet at kunne sige: Vi fordyre ikke Livsfornødenhederne for vore Medborgere.

Det ærede Udvalg har samtidig i sin Betænkning henvist til et andet Land, nemlig vort Naboland Sverige. Man har vel sagtens gjort det, fordi Sverige i de senere Aar er blevet et Beskyttelsesland. Naar man skal sammenligne vore Forhold med Sveriges, maa man dog ikke glemme, at Sverige har over dobbelt saa mange Indbyggere, som vi. Det er ogsaa et Land, hvor Landbrugsproduktionen i Forholdet til Folketallet er overordentlig lille. Der er i Sverige Munde nok til paa de allerfleste Punkter at kunne bruge de Produkter, som det svenske Landbrug frembringer. Her i Landet have vi et meget lille Hjemmemarked og ere saa godt som udelukkende henviste til Udlandet. Udvalget har stærkt fremdraget, at i Sverige er Indførselsoverskuddet i de sidste 10 Aar, 1885—95, dalet med 13,32 Kr. pr. Individ, medens det her i Danmark er steget med omtrent 4½ Kr. pr. Individ. Det skulde være et Bevis for, at Forholdene i Sverige vare betydelig bedre end vore. Jeg tror dog, at man benytter Overskudsindførslen paa en aldeles forkert Maade, naar man betragter den som en almindelig Handelsbalance. Betragter man Ind-

og Udførsel, saaledes som de statistiske Bureauer betragte dem, slet og ret som Balanceregnskab, komme vi for Danmarks Vedkommende til ganske underlige Resultater. Saa længe vi overhovedet have statistisk bogført vore Værdier, have vi uafbrudt haft en meget betydelig Overskudsindførsel, i sidste Aar henved 100 Millioner, eller rettere 94 Millioner Kroner Overskudsindførsel. Lægger man Overskudsindførslen for de sidste 50 Aar sammen, komme vi til et kolossalt Tal, som Danmark skulde være gaaet tilbage. Men vi ere tværtimod enige om, at vi i disse 50 Aar ere gaaede ganske overordentlig frem. Og kaster man Blikket ud over Europa, se vi, at England, der i en Række af Aar har haft en meget stor Overskudsindførsel, baade er det rigeste Land og vedbliver at blive rigere og rigere. Og se vi paa de Tider, da Danmark stod økonomisk godt, da Konjunkturerne stod højt, som f. Eks. i Halvfjerdserne, havde vi da procentvis et meget stort Indførselsoverskud. Man maa naturligvis tage det procentvis i Forhold til Omsætningen. Den var den Gang mindre, men procentvis var Overskudsindførslen lige saa stor som nu.

Der er ogsaa andre Ting, som det ærede Udvalg er fremkommet med, men som jeg ikke synes, det har fremhævet tilbørlig, saaledes Fremgangen i vor Vareomsætning i de sidste 10 Aar. Den er i den Tid stegen saaledes, at der næppe er nogen Nation i hele Verden af samme Omfang som vor, der kan paavise noget lignende. Danmarks hele Omsætning var i 1885 411 Mill. og i 1895 633 Mill., altsaa en Fremgang af 222 Mill. i disse 10 Aar, medens den svenske Vareomsætning kun er vokset ubetydeligt i den Tid, nemlig fra 586 Mill. til 656 Mill. Pr. Individ er Omsætningen i de sidste Aar i Danmark vokset med 100 Kr., medens den i Sverige kun er vokset med 15 Kr. pr. Individ. Jeg tror, at det er rigtigt at tage hele Vareomsætningen som Maalestok for Fremgangen, og saa tror jeg ikke, at vi her i Danmark behøve at skamme os ved den sidste tiaarige Periode. Jeg tror tværtimod, at Forholdene stagnerer i Sverige, medens vi have haft et rivende Fremskridt. Man maa ogsaa tage Hensyn til Beskaffenheden af Indførslen og Udførslen. I Sverige er Skovproduktionen særlig vokset. Det ærede Udvalg indrømmer selv, at der er noget, der i Sverige hedder forceret Skovhugst. Her i Landet under vore smaa Forhold vide vi godt, at naar en Landmand sidder daarligt i det, kan han hugge i sin Skov for at